

REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu se
primesc.
Manuscrisurile nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiunea în
Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
în Viena: la M. Dukas Nachf.,
Nux. Augenfeld & Emeric Les-
ner., Heinrich Schalek, A. Op-
pelik Nachf., Anton Oppelik.
la Budapesta la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Iuliu
Leopold (VII Erzsébet-közt).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
rie garmond pe o coloană 10
bani pentru o publicare. Pu-
blicități mai dese după tarifară
și învoială. — RECLAME pe
pagina 3-a o seriă 20 bani

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXVII.

"GAZETA" iese în d-ur qd.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 9 fr. pe an.
Se primumer la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 30. etagiu
I.: Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 6 cor.
Cu davan în casă: Pe un an
24 cor., pe șase luni 12 cor.,
pe trei luni 6 cor. — Un esem-
plar 10 bani. — Atât abona-
mentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 66.

Brașov, Luni-Marti 23 Martie (5 Aprilie).

1904.

Cadoul de Paști.

I.

Dacă am avut vr'odată oportu-
niști în sinul națiunii noastre și dacă
în puterea legii de procreațiune și
de ereditate mai există încă un ase-
menea soiū de omeni între noi,
atunci, — cu părere de rău o cons-
tatăm — în viața noastră națională
și politică oportunismul, ori în ce
măsură și în ce felu s'ar fi mani-
festat sau s'ar mai manifesta, n'a
fost nici-odată mai fără de temeiū
și mai ridicul ca astăzi.

Era un timp depărtat când unii
omeni puțin înclinați pentru ideile
radicale, din fire prea pacinic și
conciliant, cari, vorba Vieneseului,
voiau să trăiască lăsând și pe alții
să trăiască, și nu-și mai frământau
mult creerii cu grijă pentru viitorul
neamului și al românismului, era un
timp, dîcem, când acești oportuniști,
tot mai puteau afirma, fără de a se
face tocmai de ris, că n'ar fi cu to-
tul imposibilă aflarea unui *modus
vivendi* cu Maghiarii, pe baza legilor
aduse la 1868 și adecă a faimoșei
legi numite a naționalităților și a
legei școlare, cea din urmă o crea-
țiune în adevăr liberală a răposatu-
lui ministru de instrucțiune maghiar
Eötvös, care trecea înaintea conațio-
nailor săi ca și înaintea străinilor de
om cult și cu vederi mai înalte de-
cât ceilalți muritori ai seminției ar-
padiane.

Pe baza unor astfel de speranțe
oportuniștii noștri au încercat, sub
auspiciile chiar a unuia dintre Me-
tropolitiții noștri, în primăvara anu-
lui 1884, de a înființa așa numitul
partid al „Viitorului”. Programul și-l
croiseră „Viitoristii” pe calapodul
chiar al legilor ungurești dela 1868.
Cu toate aceste când l'au prezentat

lui Coloman Tisza, acesta le-a răs-
puns scurt și cuprinzător, că el nu
vrea să intre cu nimeni în nici un
fel de tratare și sorțea acelu „par-
tid”, fără de nici un razim în starea
reală a lucrurilor și în popor, a dispă-
rut încă în formațiunea lui primitivă
embrionică.

Vreți să știți de ce ați, după
două-deci de ani oportuniștii așa di-
sului „curent nou”, nu cutază a se
grupa într'un partid deosebit cu pro-
gramul „viitorist” dela 1884, căci
mai sus nu se pot avêta aspirațiu-
nile „politice practice” ce vor să-o
facă, — dacă nu vor sta acumă chiar
îndărătul „postulatelor” oportuniști-
lor dela 1884? Vreți să știți de ce
ei umblă cu totadinsul să usurpeze
numirea de „partid național”?

Lucru foarte ușor de înțeles!
Dacă nici acum două-deci de ani,
sub Coloman Tisza, nu s'a primit
ofertul celor ce au voit să stabilească
un *modus vivendi* pe baza amintitelor
legi dela 1868, cum se va puté
acésta ați, când șovinismului de
atunci i-au crescut deja trei rânduri
de corne și când politica de stat
maghiară o conduce Tisza-fiul cu
Kossuth-fiul?

Cum s'au nimicit de-odată toate
visurile, ce le deșteptase încolțirea
„frăției” la masa episcopului
Goldiș!!

Cum au rămas de batjocură toate
laudele și preamăririle, ce le-au de-
bitat abilității cronice ai politice oportu-
niste, dîsă și practică, de ați, în
favorea actualului ministru-președinte
unguresc și a programului său!!

Cu ce bucurie nu au salutată a-
ceștia pretinsa hotărîre a bărbatului
„constant” de a respecta caracterul
confesional al școlilor noastre și de
a nu încerca a le preface în școle
de stat ungurești! Și ce multă gra-

titudine nu au exprimat față cu a-
cest „*tenax propositi vir*”, pentru-că a
pus în vedere în programul său, că
va ajutara chiar aceste școle ale
noștre din visteria statului!

Astăzi foile oficiose ne vestesc
apropiata prezentare pe biroul ca-
merei a proiectului de reformă a
legilor școlare, de către ministrul
de instrucțiune Berzeviczy.

Și ce cadou de Paști ne pun
în vedere?

Guvernul Tisza nu va umbla să
nimicească caracterul confesional al
școlilor noastre, fiind-că vrea ca sub
acésta etichetă să le susținem mai
departe cu cheltuiala noastră și fiind-
că le consideră și vrea să le declare
aievea de școle, cari în viitor vor fi
supuse ingerinței guvernului și vor
fi tratate pe același picior ca șco-
lele de stat.

Același guvern voiesce să aju-
tore școlile noastre confesionale, dîr
în mod silit, obligator, pentru a-și
asigura amestecul constant și de
drept în administrațiunea și conduce-
rea lor.

Poftiți acumă și mai căutați un
„*modus vivendi*”!

Brașov, 22 Martie v.

O interpelare în cestiunea en-
clicii patriarhului din Constanti-
nopol. Scim, că Patriarhul din Constan-
tinopol a luat măsura arbitrară de a se
opri slugitorilor bisericilor române din
Macedonia de a ceti evangheliza în limba
română. În ședința de Vineri a *Senatului
român* d-l senator Petre Grădișteanu a
adresat guvernului o interpelare întrebând,
dacă este adevărat, că Patriarhul eco-
menic din Constantinopol a adresat acea
enclică, căci, dîse d-l Grădișteanu, „când
s'a vîrsat atîta sînge românesc de cătră
nise lifte străine, e trist să se facă acum

vîrsare de sînge creștin, provocată de
cătră un șef al bisericii ortodoxe”. Eță
cuprinsul interpelării d-lui P. Grădiș-
teanu:

„Interpelez pe d-l ministru al aface-
rilor străine în privința enclicii Patriar-
chului din Constantinopol prin care, sub
amenințare de represalii, se opresce pro-
fitorilor și slugbașilor bisericesci români din
Macedonia să officieze în limba română.

Il rog să binevoască a-mi spune, ce
măsură a luat pe calea diplomatică spre
a împiedeca atît esecutarea acestei En-
clice în ce privește limba română, care
trebuie să facem a fi respectată în toate
statele poliетnice în cari se află Români,
deore-ce limba și religia sunt strîns legate
pentru existența nîmului românesc, — căt
și în privința amenințărilor de carl acea
enclică este însoțită.

Să binevoască d-l ministru a-mi co-
munica, care este părerea d-sale și ce mij-
lôce crede bine să întrebuinteze pentru
ca acest abus al Patriarhului din Con-
stantinopol să înceteze”.

Se așteptă cu mare interes rîspun-
sul la acésta interpelare.

Austro-Ungaria și Italia. Din
Roma se telegrafiază următoarele: Diarele
mereu au răspândit șvonul, că între Aus-
tro-Ungaria și Italia s'au deschis negocieri
asupra intereselor celor două monarhii
în Albania și asupra cestiunei, ca mențî-
nerea ordinii în vilaetul Monastir să fie
încredințată exclusiv gendarmeriei italiene.
Față cu acésta trebuie constatată, că de la
declarațiunea ministrului *Visconti Venosta*
încôce, nu s'a întimplat nici o schimbare,
ér în ce privește menținerea statului quo
în Albania, nu e nevoie de negocieri
noue, deore-ce ambele state acceptază
declarațiunile lui *Visconti Venosta*.

Nouă negocieri erau escluse și din
causă, că marele ambasador br. *Pasetti*,
care și-a părăsit pozițiunea, deja de sêp-
tămăni nu se mai află în Roma, ér călătô-
ria sa din urmă a făcut-o la Roma pentru a
remite decretul de rechamare. În ce pri-
vesce cestiunea serviciului gendarmeriei

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

Din literatura japoneză.

III*)

Continuăm după Baumgartner cu
expunerile asupra literaturii japoneze.

Vieța poporală japoneză în toate va-
riațiile ei se află zugrăvită în formă de
roman, povestiri parte istorice, parte in-
ventate însă în totdeuna în legătură cu
realitatea. Epopea ca și istoria mai pro-
fundă, filosofică și artistică, lipsesce la Ja-
ponesi.

Romanul în Japonia se numesce
„*Monogatari*”. Eță cum îl definesce criti-
cul literar *Mabuci*:

„Cuvîntul „*Monogatari*” însemnează
un fel de compozițiune, care se deosebe-
ște de istorie întru atîta, că autorul nu-și
dă silința să discernă adevărul de plăs-
muire, ci raportăză despre erou și eroină
pur și simplu ceea ce se vorbește în po-
por”. Din definițiua acésta se vede, că ro-
manul japonez coincide întru toate cu no-
țiunea aceleia, ce în nord pòrtă numele
de „*Saga*” și în care istoria și legenda ca

produse ale aceluiași isvor — tradiți-
unea — nici că se pot despărți.

Definițiunea lui *Mabuci* se potrive-
ce la „*Monogatari*” cum era el la înce-
put. Astăzi însă romanul n'a păstrat de-
căt foarte puțin din elementul istoric.

Cel mai vechi roman de acest fel
este „*Taketori-Monogatari*”, séu istoria tă-
ietorului de bambus. Acest roman, care
are mai mult caracterul unui basm, s'a
scris pe la sfîrșitul secolului IX. séu X.
Cine l'a scris, nu se scie cu siguranță.
Unii susțin, că autorul ar fi *Minamoto no*
Sithagan, care a murit pe la 983.

Un tăietor de lemne bătrân găsesce
în nodul unui trunchiū de bambus o fe-
tiță, care nu e mai mare de trei policari.
El o ia copil de suflet și o crește. Fata
se face din ce în ce mai mare și mai fru-
mósă și când ajunge fată mare, o sume-
denie de pețitori îi cer mâna. Toți sunt
însă refuzați, fiind-că nici unul nu pòte
rezolvi problemele grele, ce ea le pune
ca condițiune. Inusuși *mikado* încă se amo-
reséază de dînsa și vrea să o facă concu-
bină. Fata însă îl refuză. Bătrânul tată
adoptiv nu pricepe acest lucru. Atunci
fata îi descopere taina existenței sale. Ea
s'a născut în lună și în urma unei greșeli,
ce a făcut, a fost exilată pe pămînt. Tim-

pul pocăinței însă este pe sfârșite și ea
se va puté întorče în patria ei. În zadar
o rógă și imploră credinciosul bătrân, ca
să rămână la dînsul. În zadar pune mi-
kado două mii de păzitori în jurul casei,
unde locuia fata. În zadar doresce în cele
din urmă chiar dînsa, să-și continue traiul
pe pămînt! De odată vin solii tatălui ei
și ridicând-o într'o trăsură o duc prin aer.
Despărțirea este descrisă în cuvinte foarte
duioșe. Ea lasă scrisori de adio, adre-
sate tatălui său adoptiv și lui *mikado*.
Afară de acestea mai lasă și beutura ne-
murirei. *Mikado* însă duce beutura în vir-
ful unui munte și o aruncă în foc. De
atunci muntele se numesce „*Fudși-no-*
Yama” adecă, muntele nemurirei.

Povestirea acésta a venit probabil
din India, prin China, în Japonia.

„*Utsubo-Monogatari*” conține (în două-
zeci de volume) patrusprezece povestiri
forțe vechi. Eță ce cuprinde una din ele
intitulată: „*Toshikaghe no Maki*”:

Un tîner scapă dînt'r'un naufragiu pe
un tîrm străin, unde dă peste animale vor-
bitore, uriași și fel de fel de ființe fer-
mecate. Murind el, lasă fiicei sale două
harfe fermecate. Sunetele miraculoșe ale
acestor instrumente ademenesc pe un tî-
nîr nobil, care petrece cu dînsa o nopte

și apoi dispore. Ea dă nascere unui băiat,
care din frageda-i copilărie dă dovești es-
traordinare despre iubirea-i față cu mama
sa. El o hrănesce cu rădăcini de ar-
bori, pe cari le scurmă prin munți. În
timp de érnă îi caută adăpost într'o
peșteră de urși, din care patru urși
ies de bună voie, ér nise maimuțe le
aduc hrană și apă. Așa trăesce *Genoveva*
japoneză, până ce tînrul nobil venind în
sulta lui *Mikado* la vîntore, o descopere
și o ia la sine, împreună cu copilul.

Literatura narativă japoneză din se-
colul X—XII este forțe importantă pen-
tru istoria limbei japoneze. Spiritul cava-
leresc se exală din aceste povestiri pre-
cum și unele trăsături particulare semă-
nă mult cu motivele narațiunilor roma-
nice din literatura europeană medievală.

Romanul modern se deosebesce de
cel vechi numit „*Monogatari*” prin tra-
tarea mai liberă a subiectului, prin stil și
limbă. Inșiși Japonesi disting trei genuri
principale: romanul istoric (*Kesaku-bon*),
romanul de dragoste (*Nincio-bon*) și ro-
manul poporal (*Kusa-zoshi*).

Oniță.

*) A-se vedé numărul 31 al „G. T.”

asupra acestei cestiuni negocierile s'au încheiat de mult și Austro-Ungaria n'a ridicat obiecțiuni contra dorințelor Italiei.

O scire telegrafică din Constantinopol anunță, că în cestiunea organizației gendarmeriei, vilaetele macedonene au fost ast-fel împărțite: Ofițerii de gendarmerie ruși vor căpăta vilaetul Salonic, ofițerii austro-ungari vilaetul Ueskueh, ofițerii italieni vilaetul Monastir. Englesilor le revine circumscriptia Drama, Francesilor circumscriptia Seres, amândouă aflătoare în vilaetul Salonic, care, deci, numai în parte revine Rușilor. Residenta generalului *De Georgis* va fi Salonicul.

Convocarea „Reichsrath“-ului.

Din Viena se anunță, că „Reichsrath“-ul austriac va fi convocat pe ziua de 19 Aprilie. Se svonesce, că Cehii au hotărât să nu mai facă obstrucțiune, ci să pășescă pe terenul simplei operațiuni, convingându-se că cu tactica de până acum, nu vor putea dobîndi succese. Se speră, că dacă Cehii vor face intradever această schimbare de front, cestiunea pactului vamal austro-ungar are să fie pusă în curînd la ordinea zilei.

Literatură și sciință.

Sistema ortografică a limbei române.

De

Nic. Densușianu.

(Urmare.)

III.

Modul de scriere, a avut și va avea tot-de-una o influență considerabilă asupra pronunțării. Acastă influență va fi bună s'eu rea, după cum va fi și ortografia limbei. De aici precauțiunile mari, ce ni se impun, cu privire la formarea și la stabilirea ortografiei române.

Însă înainte de a încheia această es-punere asupra sistemelor noastre ortografice, este de lipsă să ne ocupăm aici încă cu două cestiuni, ce vor pute să aducă mai multă lumină asupra stării, în care se află astă-zi problema ortografică la noi, o problemă a cărei soluțiune este mult mai importantă și tot-o-dată mult mai dificilă de cum s'ar păre unora.

Esistă o deosebire principală între sistema ortografică dela 1880—1895 și între sistema votată de Societatea academică în anii 1867—1869, nu numai în ce privește aplicarea legilor fonetice și etimologice, dar și în ce privește reprezentarea grafică a sunetelor derivate.

Ortografia limbei române dela 1867, care în fond și în formă era numai o expresiune a principiilor, ce le stabilise cel mai învățat gramatic român din secolul al XIX-lea, nu avea alte semne de asupra literelor latine, de cât accentele (^ ^), însă și aceste erau destinate să fie întrebuințate numai în puține cazuri.

„În locul semnelor din alte sisteme ortografice“, scrie Cipariu, „pre-cum sunt cedilele sub c, d, t, s, se-milunele de-asupra vocalelor etc., am luat — în ortografia adoptată de noi — numai semnele accentelor cu intențiune de a nu usua nici pre aceste, prea des, ci numai în cazuri de lipsă, cel mult când și când pentru ușurarea lecturii... Accentele, cari și-au luat începutul, cum se scie, de la Greci, au trecut și la Latini, însă fără a se șerbi cu ele de cât în rari cazuri, ne-avînd lipsă de ele ca Grecii, și de la aceștia (de la Latini) au trecut în limbele neoromane, la cari toate sunt în us, de și numai mai rar și nu strîns după valorea tonică, ci în unele limbe și în unele casure numai „ca semne eufonice“!).

„Comisiunea ortografică dela 1867 se exprimă ast-fel:

„Comisiunea a cređut, că semnele „trebuiesc înlăturate din un plan

„de teorii de ortografiă română, „ca unele ce nu sunt de cât un rămas „al alfabetului cirilic, ce împedecă „limba în mersul ei regulat și de aceea „l'am și lăpedat, adoptînd pe cel străbun- „A manținé dar semnele, ar fi a ține „limba în cătușele unui cirilism mai „rău ca cel dinainte, ar fi a ne perde tot „beneficiul, ce ne-am promis prin adop- „tarea literelor latine, a ne pune în ne- „putință de a dá o teorii adevărată de „pronunță și scriere... a perpetuá anar- „chia limbistică, cărei suntem chie- „mați a pune capăt... Pentru Comisiunea „d-voastră rămâne dar stabilit, că în ro- „mănesce caută se scriem cu litere „latine nedeformate prin alte „semne“?).

Însă la anii 1880—1881 sistema ortografică se schimbă. Se admite principiul fonetic ca directiv al limbei, și Academia adopteză nu numai accentele, dar și semilunele pentru unele vocale și în fine sedilele pentru conso-nantele *q, ș, ț*.

După cum rezultă din nouele reguli ortografice, ce le stabilise Academia română în a. 1880—1881, noi avem trebuință pentru scrierea cuvintelor romănesci de 22 litere latine nedeformate:

a, b, c, d, e, f, g, h, i, j, l, m, n, o, p, r, s, t, u, v, z, x;

ér de altă parte de 20 litere, vocale și conso-nante, cu accente și diferite alte semne:

á, â, â, ä, é, ê, ê, í, î, î, ó, ô, ô, ù, û, û, q, ș, ț.

Fără îndoieală, că acest număr considerabil de litere cu semne, mai multe chiar de câte avem trebuință, face ca alfabetul nostru să fie cel mai diform din toate alfabetele neolatine; el întunecă fața și caracterul limbei române și o înfățișeză ca una din cele mai corupte limbe romane.

Se póte, că ochii noștri se au deprins astă-zi cu această ortografiă vițioasă, însă faptul nu se póte negá, că noi nu mai avem astă-zi pentru limba noastră un alfabet pur latin, ci un alfabet latin modificat, că în ce privește modul nostru de scriere, noi aparținem la grupa Slavilor catolici, ce întrebuințeză alfabetul latin modificat cu semne diacritice, ast-fel cum scriu Polonii, Cehii, Slovacii din Ungaria, Slovenii, Croații și câte-va mił de Bulgari convertiți.

Cu privire la această sistemă ortografică cu semne, Timoteiú Cipariu scrie pe la anul 1867 următoarele:

„Însă acele semne pe lângă aceea „sunt încă și neromane. De aceea și „vedem pe toate limbele romane cele-lalte „aparate de atari țape și cărlige, ce de- „formeză fața limbei romănesci, cum des- „figureză semnele de vîrsat forma feței „omenești. Italiu nu au nici un semn de „acelea. Francii o codiță numai sub c. „Ispanii și Portugaliu numai o linióră cam „strâmbă de asupra lui n, însă și aceste „în cuvinte atât de puține, cât se perd „în cel alt text al limbei, măcar că scuit „este, că și ortografiștii acestor limbe au „întîmpinat multe greutăți în formarea „ortografelor lor, însă ei avură acel bun „gust de a le superá (îvinge) în ori-ce „alt mod, numai nu cu deformarea a totă „scrisoarea. Singur literatorii noștri avură „acea mania de a se întrece unii cu alții „întru astă barbaria desguștătoare, carea „nu o mai aflăm de cât la popórele „slavice: Polonii și Boemi; nice măcar „la Angli, Germanii și Ungari. Literatorii „noștri cari urmăză și apără atari schi- „mosituri, nu au luat aminte cât de urită „e o asemenea scrisoarea pentru limba ro- „mănească, în cât nice străinii nu pot să-și „formeze după deusa o prea favorabilă „ideă despre limba noastră, judecînd-o după „forma din afară sub astă înfățișare, s'eu „că vor presupune, cumcă limba ne e atât „de coruptă, cât nice se póte scrie cu li-

tere latine, s'eu că literaii români sunt „ómeni fără gust, decât nu ignoranți. De- „rept, că această deformațiune își are în- „ceputul de la un mare român (Petru „Maior), ale căruia lucrări literare au dat „un impuls atât de putinte a totă mișca- „rea intelectuală și literară în totă romă- „nimea și autoritatea lui cea nemăsurată „orbí pe cea mai mare parte a Români- „lor, în cât puțin au cutezata se depártă „de la acel us al semnelor eterogene. Însă „se cuvenia a nu se uita, că acestei au- „torități, orí cât de mari, stă contra nu „numai considerațiunea de mai sus, și in- „teresul ce avem a-l purtá către limba „noastră, ci și autoritatea altor doi români „nemuritori în ochii Românilor, Clain și „Șincai, cari n'au făcut acest păcat în „contra limbei romănesci“!).

Ne întrebăm acum, este óre bine, ca noi să stăruim și mai departe pe lângă această ortografiă slavizatá, orí este un interes mare național să recunóscem, că ne aflăm cu scrierea noastră pe o cale rătăcită, și să cercăm a ne desface cât mai curînd de acest nou cirilism, de această înrudire artificială în scriere cu Polonii, Bohemii, Slovacii și Bulgarii catolici; de un mod de scriere, care întunecă caracterul latin al limbei române, fiind-că nime nu va puté negé, că esistă un mare desaccord între romanitatea noastră și ortografiia slavizatá.

Vom puté să scriem cărțile pentru clasele elementare și cele destinate pentru străinii, de óre ce toate aceste cărliche și semilune sunt numai semne de cetire, dar nu de ortografiă.

(Va urma.)

Relativ la adunarea de la Ca-ransebeș a grănicierilor ținută în 29 Martie n. a. c., mai aducem următoarele amănunte. Au fost de față la adunarea de primăvară a reprezentanței comunității de avere vre-o 90 și mai bine reprezentanți. După-ace adunarea s'a constituit, s'a pro- ocedat la alegerea comitetului, în care au fost aleși: Ilie Curescu președinte, Patri-ciu Dragalina vice-președinte și membru în comitet, Mihail Popovici și Zaharia Mihulescu membrii în comitet. În locul membrului Schram, care, cum scim, s'a retras, mai de voie bună, mai de silá la „sfatul“ fișpanului, a fost candidat, în contra voinței grupului independent al reprezentanților, guvernamentalul Petru Brankovits ca membru în comitet. Aici s'a născut cu-noscutul conflict, care s'a terminat, învingînd tabăra mamelucăscă cu 48 contra 42 voturi independente. După-ace spiritele s'au liniștit au fost aleși apoi ca membrii suplentei: Iosif Stoianel, Nicolae Novacovici, Ioan Susoiu și Coriolan Bercian.

A urmat după acesta demisiunea mo-tivată a d-lui protopop Mihail Popovici din comitet, despre care s'a raportat în corespondența noastră din numărul trecut în mod amănunțit. Adunarea a declarat, că nu primesce demisiunea d-nului M. Popovici.

Din raportul anual de la ultima adunare încóce relevăm, după „F. D.“, următoarele: Ocupând locuitorii comunei Top-leș din lipsă de pămînt teritorii din pă-durile comunității pentru a-și séména cele trebuincioase, comitetul a înaintat direcți-unei de agricultură o petiție, cerînd ca ter-ritoriile ocupate să se aréndeze. — Ministru de agricultură a permis aranjarea com-plexului de păduri numit Beletin, spre scopuri de pășunat pentru împăduririi din Meedica. — Statutele de pensiune pentru funcționarii Comunității au fost întărite. — Avere s'a sporit în anul 1903 cu 103,314 cor. 28 bani, ér fondul gim-nasial s'a urcat la suma de 99.211 cor. 90 b. Din pagubele ce s'au causat pădu-rilor, s'a șters suma de 6025 cor. 24 bani.

Résboiul.

După lupta de la Cióng-Ciu, Japo-nesii înainteză cu mare repedițiune spre fluviul Yalu. Trupe din cavaleria lor au pîtruns până la Yóngciön, depártare de 40 chlm. de la fluviu. Scirea acesta o com-unică o telegramă din Tokio, și tot din Tokio se vestesce, că Rușii s'au retras la Unsan, — de unde se concludé, că Rușii au părăsit pozițiunea lor de luptă din a-propiere de Vitsu și că vréu să aștepte pe inimic pe teritoriu manciurian

Din faptul, că la o parte a cores-pondenților de résboiú, li-s'a dat voie să mérgă la trupe, se vede, că evenimente însemnate sunt în ajun de a-se petrece.

Altă scire însemnată este aceea, că flota rusă de la Port-Arthur a eșit din port și circulă în jurul insulelor din a-propiere. La 26 Martie flota rusă a făcut a doua excursiune de felul acesta, cu care ocaziune a scufundat un vapor japones, pe care s'au aflat munițiuni și alimente, ce vaporul voia să le ducá la insula Hiando. Insula acesta au ocupat-o Japo-nesii încă la 8 Martie, lăsând acolo o gar-nisonă. Echipagiul vasului japones cufun-dat, a fost făcut prizonier de cătră Ruși.

Din Niuyvang se telegrafézá, că se așteptá acolo sosirea generalissimului Ku-ropatkin. La Niuyvang sunt concentrați până acuma 10,000 soldați ruși cu 60 tu-nuri.

Diarul engles „Daily Mail“ primesce sciri interesante despre atitudinea Chinei. După informațiunile diarului engles, *China ar voi să lupte solidar cu Japonia*, nu se scie însă timpul când are să între și ea în résboiú. Încă de la început China nu-mai cu greu a păstrat neutralitatea și de la isbucnirea résboiului mereu crece la Chinesii simpatia față de Japonia. Genera-ția chineză tineră manifesteză ostenta-tiv pentru Japonese și contra Rușilor. Chi-nesii cred orbesce în Japonese și în pro-misiunile acestora, că vor respecta neutra-litatea Chinei. De la concedierea prințului Su o mare amărăciune domnesce printre Chinesii tineri contra străinilor. Ei sunt firm convinși, că cu ajutorul Japoneseilor rassa galbenă va învinge rassa albă.

SCIRILE DILEI.

— 22 Martie v.

De la Asociațiune. În ședința co-mitetului Asociațiunii, ținută Joi în 31 Martie n. d-l Dr. C. Diaconovich a pre-sentat cele 3 tomuri ale „Enciclopediei Ro-mâne“ împreună cu un amănunțit raport asupra cuprinsului ei, asupra defectelor pu-blicațiunii și asupra dificultăților întîmpina-te în decursul celor 8 ani de lucrare. Comitetul esprimă d-lui Diaconovich căld-uróse mulțumiri pentru jertfele și oste-nelele împreunate cu conducerea și ter-minarea acestei lucrări valoróse. De ase-menea se exprimă mulțumire și colabora-torilor, ale căror portrete se vor espune în un tablou mare în Casa națională. Spesele tipăririi Enciclopediei se urcă la 63,000 cor., din care s'au încasat 35,000 cor. pentru abonamente. Comitetul decide să procure pentru trebuințele despártămitelor și pentru premii 50 esemplare a 80 cor. din fondul „George Barițiu“. — Petru Muresianu din Șireag a testat averea sa de 18,000 cor. Asociațiunii ca stipendii pentru studenți. D-l Oncescu notar i. p. din Sebeș se înscrie membru fondator al Casei naționale cu 2000 cor. — Se acordă 4 stipendii a 20 cor. din fundațiunea „George Boieriu“ pentru 2 elevi și 2 eleve ai școlilor din Ohaba și Vadu.

Un protest al studenților neger-mani. Preșidenții societăților negermane academice din Viena au înaintat Rec-torului politehnicului din Viena un protest contra dispozițiunii, ca publica-țiunile societăților negermane studentesci să fie făcute exclusiv în limba germană, declarând că societățile negermane nu sunt dispuse a renunța la dreptul lor și că cer anularea acestei dispozițiuni. Pro-

!) Cipariu, Principia de limba. Blasiu, 1866, pag. 279.

2) Analele Societatei academice. Tom. I, 1867, pag. 69. Raportul Comisiunii orto-grafice.

3) Arhivu pentru istoria si filo-logia. An. 1867, pag. 6.

testul e semnat de 12 societăți, între cari societatea studenților români din Viena „România Jună” și societ. stud. italiană „Circolo academico italiano.” Restul sunt societăți slave.

Serbările de la Putna și studențimea română universitară. În urma hotărârilor luate cu ocaziunea serbărilor jubileare ale „Junimei” din Cernăuți, studenții români din Budapesta s'au întrunit zilele trecute, spre a desbata cestiunea participării la serbările, cari se vor aranja din incidentul împlinirii a 400 ani de la mărtea lui Ștefan cel Mare, la Putna în Bucovina, unde se află mormântul eroului nostru național. S'a ales un comitet, care se va pune în înțelegere cu tinerimea română din toate centrele monarhiei austro-ungare, ca la pelerinajul proiectat pe luna luiie a. c. să participe tinerimea noastră în mod impunător și solidar.

Săptămâna mare. Incepând de ieri Duminică se vor ține, în fie-care zi, afară de Mercuri denii în bisericile române gr. or. din loc. Deniile se încep în fie-care zi la orele 6 $\frac{1}{2}$ sêra.

Ancheta accidentului principesei Maria. Cetim în „Vremea”: Cu privire la accidentul întâmplat săptămâna trecută A. S. R. Principesei Maria, și despre care am fost cei dintâi a da amănunte complete, aflăm că o anchetă a fost ordonată de către M. S. Regele. Din cercetările făcute reiese, că A. Sa Regală, făcând o preumblare singură oălare pe platoul de la Cotroceni, a fost oprită de către doi soldați din regimentul 5 roșiori, anume Ioan Cavaleru din escadronul 3 și Radu Ștefan din escadronul 2, puși de planton a opri pe trecătorii, cari ar traversa linia de tir, deoarece acele două escadronuri aveau să începă tirul. Principesa a întrebat pe cei doi soldați, în ce direcție ar pute merge. Soldații i-au indicat direcția opusă liniei de tir și Alțeta Sa Regală porni într'acolo. La o distanță de 600 metri aflându-se o turmă de oi, vre-o 6 câni s'au repezit asupra calului pe care se afla Principesa Maria, mușcându-l de picior; unul a apucat calul de nas. Calul cabrând, Alțeta Sa Regală a căzut jos leșinat. Cei doi soldați de planton vădând de la acea distanță cele întâmplate, s'au repezit la locul unde s'a întâmplat accidentul, lovind cu săbiile câinii și i-au îndepărtat; luând pe brațe pe Principesa au dus-o aproape 1200 metri până la casarma de geniu unde Alțeta Sa Regală a luat numele acestor doi bravi soldați. Calul a fost prins de către un sergent de geniu și adus la casarmă. Principesa după ce s'a constatat, că din fericire nu avea decât o mică zgârietură la cap și mâna dreaptă, a încălecat din nou. După cât aflăm drept recompensă a faptei frumoase săvârșite de soldații Ioan Cavaleru și Radu Ștefan, Alțeta Sa Regală Principesa Maria a stăruit să fie decorați dându-le totodată fie-căruia câte un car cu doi boi.

Distincțiunea regală. La serata teatrală, ce s'a dat săptămâna trecută sub patronajul reginei Elisabeta în palatul regal din Bucuresci au fost invitați și d-l Iosif Vulcan, cu dâna. Maiestatea Sa regina a binevoit a se întrețină mai îndelungat și foarte afabil cu domnul și d-na Vulcan. La despărțire Regina a sărutat pe dâna Vulcan, ér domnului Vulcan, care a sărutat mâna Reginei i-a dis: „La revedere!”

Sășii și Români în comunele Lechința și Vermes. Sub titlul acesta „E-k” din Clușii scrie în numărul său de Paști: „În comitatul Bistrița-Năsăud Români se luptă pe viață pe mărte cu Sășii. În comuna Lechința Sășii au excavat vr'o 80 de Români indigeni, cari ostăzii au rămas lipsiți de domiciliu. În comuna Vermes se repetă din timp în timp sfârșirilor Sășilor de a-i despoia pe Români de drepturi. După jalba Românilor, viceșpanii sășii ai comitatului din timp în timp i-au asupra pe Români. Ei cer acum un alt viceșpan și alt sistem, cael — dic ei — în comitatul Bistrița-Năsăud până în ziua de astăzi domnesc absolutismul.”

Alegeri de preoți. Părintele Ioan Nicorescu, profesor seminarial în Arad, a fost ales preot în Curtici. — Părintele Alexandru Guga a fost ales preot în Coșteiu.

O statistică interesantă. Diarul „Alkotmany” publică o statistică asupra numărului francmasonilor din Ungaria, după ultimul buletin al lor publicat zilele acestea. După statistica această la 31 Decembrie 1903 erau 3930 francmasoni, cu 217 mai mulți, decât anul trecut. Aceștia sunt membri la 58 loji. „Alk.” le publică pe toate după nume, spunând totodată și numele „venerabilului”, numărul membrilor și la unele chiar și numele membrilor mai distinși. În Arad d. e. este loja „Összetartás”, venerabil: Neszner Aladár. Numărul membrilor 99. Păcat însă, că nu-i spune pe toți după nume, se vedem câți Români sunt, deoarece un inteligent Român din Arad fu de protopop, se lauda mai deunăzi în publicitate cu calitatea sa de francmason. — În Oradea la loja „László király” venerabil: Dr. Gross, ér între 93 membri vedem și pe d-l Pavel Fașie jude de tribunal. — În Brașov sunt 2 loji: 1) „La trei colonne”, cu 29 membri venerabil: Carol Schnell notar public r. 2) „Pannonia” cu 23 membri, venerabil: Dr. Weiss Ignat, advocat — Anul trecut pe cât seim noi s'au lansat adrese și la unii Români, nu scim de la care dintre cele două loji, cu invitare să se înscrie între membrii.

Tumulturi cu ocaziunea unei procesiuni. În Corato (Italia) s'a ținut în Vinerea Patimilor o procesiune religioasă. Socialiștii s'au încercat să ia în bătaie de joc pe credincioși. Poporul însă s'a infuriat așa de mult, încât a sărit să-i sfășie bucăți pe socialiști. Poliția vădând aceasta, i-a luat pe socialiști sub scutul său, internându-i în arest. Mulțimea a vrut să pătrundă în arest. Pentru respingerea poporului a fost chemat un detașament de trupe, care făcând us de arme, a omorât 9 persoane și a rănit pe mulți alții.

Pentru masa studenților români din Brașov au intrat de la „Timișana” institut de credit și econ. în Timișoara 20 cor.; de la „Cassa de păstrare” din Sêliste, cotisația anuală de 120 cor.; de la dâna vr'd. Maria Munteanu n. Nicora din Hunedóra în amintirea repositului ei soț și fiu 5 cor.; de la d-l Nicolae Marin, econom în Stupini, în memoria repositului sale fiice Elena 15 cor.; de la d-l Alexe Verzea, paroch în Satuung cotisație anuală de 10 cor.; și de la d-l și dâna George Stoicescu (Albești România) 40 Lei în memoria repositului lor bunic Dimitrie Petcu. Primescă generoșii donatori cele mai căldurose mulțămite. — **Direcțiunea școlilor medii gr. or. rom. din Brașov.**

Părintele Loisy se supune. Diarul „Siècle” din 30 Martie scrie, că părintele Loisy, ale cărui scrieri au fost trecute în „Indexul”-ul cărților oprite, s'a supus hotărârii sf. oficiu din Roma. Abatele Loisy era profesor numit din partea statutului la o „catedră liberă” dela „Sorbonna” și ținea cursuri în secția științelor religioase a școlii numite „Ecole des hautes études” (Școla studiilor înalte). Numitul diar spune, că păr. Loisy a renunțat la catedra, pe care o ocupa contra usului canonic. Acesta este primul pas al supunerii, după care va urma retractarea completă. — Afacerea părintelui Loisy, se scie că a provocat la timpul său senzație, și totă presa europeană s'a ocupat de ea.

Teatru german. Sâmbătă sêra s'a reprezentat: „Hanneles Heimfahrt” de G. Hauptmann cu succes foarte bun. S'a distinș cu deosebire d-șora Flora Leopold (Hannale), G. Olmar (invățătorul Gottwald) și Iuliu Sodek (zidarul Mattern, tatăl Hannelei). Relevăm, ca curiositate, că întreg publicul a părăsit sala odată cu terminarea visului Hannelei despre venirea lui Christos și primirea ei în ceri, crezând, că s'a terminat piesa. Sfârșitul s'a jucat înaintea unui public de câteva persoane. Trebuia ca cineva să avertizeze publicul, că piesa nu se terminase încă.

Duminică sêra s'a dat cu același succes „Mein Leopold”.

Cu ziua de 4 Aprilie direcțiunea deschide un nou abonament pentru un ciclu de 6 reprezentațiuni.

Rectificare. Scirea publicată în numărul trecut sub titlul „Militare” este a se rectifica în sensul, că d-l feldmareșal-locotent Cenna a fost atașat inspectorului general al artileriei.

Sinod protopopesc.

— 1 Aprilie n. 1904.

Onorată Redacțiune! Clerul român unit din districtul protopopesc al Blășiului și-a ținut sinodul de primăvară în 29 Martie st. n. în comuna Mănărade. Premit, că sinodele din acest tract sunt de mai mulți ani ambulante, hotărâre foarte practică această din mai multe puncte de vedere, dintre cari relevăm cu deosebire acela, că cu ocaziunea întrunirii preoților tractuali, respectiva comună îmbracă un aspect sêrbătoresc și veđi bucuria și mângăierea credincioșilor adunați în sf. biserică, vădând pe adevărații săi binefăcători și apărători în necasurile numeroase ale vieții lor, cum înalță în cor rugăciuni către tronul ceresc și imploră ajutorul și binecuvântarea Părintelui ceresc peste iubii și mult încercații lor fi sufletești.

Predica ocazională: despre datorințele noastre creștinesci față de biserică, școlă și fericirea noastră eternă, a ținut-o cooperatorul din Bucurdea-grânosă N. Mărculeț, foarte bine.

La splendorăa actelor săvârșite, a contribuit mult o dispoziție salutară luată de parochul local I. Handrea, și anume ridicarea unei sf. Cruci la marginea noii porțiuni canonice parohiale, măsurate cu ocaziunea comasării. Sfințirea crucei s'a efeptuit cu această ocaziune. După finitul sf. liturgii, întreg clerul tractual precedat de poporul credincios a ieșit din sf. biserică în procesiune frumoasă la locul unde e ridicată acest frumos monument de pietate creștinescă și unde protopopul tractual a săvârșit sfințirea apei. După aceasta s'au botezat clerul și poporul. Frumósă a fost și vorbirea improvisată a parochului Crăciunelului-inf. N. Latțiu, despre stima și venerațiunea cu cari datorii sunt creștinii a se purta față de sf. Cruce și de Cel ce a pățimit pe ea pentru mântuirea și fericirea nêmului omenesc.

S'au mărturisit apoi toți preoții tractuali, după care a urmat ședința sinodală. On. d-n protopop tractual a deschis ședința cu cuvinte scurte, dér foarte seriose, făcând atenție pe preoții tractuali, că cu această ocaziune se vor pertracta și obiecte de mare importanță pentru clerul din păstorirea sufletescă, invitându-i ca de-o parte cu gravitate și serioșitate, ér de altă parte și cu francheță și sinceritate să pertracteze și să decidă asupra agendelor de la ordinea zilei, între cari și alegerea unui delegat tractual la proximal sinod archidieceșan. După rapoartele obicinuite, din cari se constată un progres îmbucurător referitor la credința și moralitatea poporului din acest tract protopopesc, precum și la învățământul popular, se procedă la alegerea delegatului tractual cu votare secretă, alegându-se d-l Ioan Pop Pécurar, parochul Tîrului.

Preoțiimea tractuală a ales apoi o comisiune de 5 membrii, care să elaboreze o moțiune în cauza mult discutatei ameliorări a excepționalei stări materiale a preoțiimei române unite din archidieceșă. Moțiunea elaborată, a fost primită unanim și cu mare însuflețire de clerul tractual, decidându-se trecerea ei la protocolul ședinței sinodale protopopesci. Această moțiune este în resumat următoarea:

Preoțiimea din districtul protopopesc al Blășiului ia spre plăcută știință cercularul dat din ședința consistorială archiepiscopescă ținută în 20 Febr. și exprimă mulțămite și recunoștință Esc. Sale archiepiscopului și metropolitului și prea Ven. Consistor metropolitane pentru convocarea Sinodului archidieceșan pe ziua de 10 Mai st. n. a. c. în prima linie în cauza ameliorării stării materiale a preoțiimei din archidieceșă.

Dorința clerului din acest district protopopesc este, ca fără amânare să se întreprindă toți pașii posibili și legali pentru aranjarea congruei preoțiimei române unite, mai vértos, că clerul acestui district protopopesc e cuprins de o adâncă și legitimă durere sufletescă, esperiând și constatând și de și tot mai mult tristețea și desastroșele urmări ale modalității de împărțire de pân' acum a așa numitului ajutor de stat și consecințele funeste ce rezultă din această împărțire nenaturală: de o parte pentru raporturile dintre superio-

ritatea supremă bisericescă și preoții din păstorirea sufletescă, éră de altă parte pentru interesele binepricepute bisericesti și școlare, ce ca preoți români sunt datorii a-le reprezenta și apăra ori și unde și în toate împrejurările.

Preoțiimea acestui district protopopesc e pe deplin convinsă, că Esc. Sa I. P. Sfințitul domn archiepiscop și metropolit și consilierii săi au întreprins și până acum toți pașii posibili și necesari pentru aranjarea congruei preoțiimei române unite din provincia metropolitane de Alba-Iulia și Făgăraș; dér de altă parte constată cu mare regret, că din partea factorilor competenți ai bisericii romano-catolice se arată foarte puțină aplicare de a solicița o rezolvare grabnică a cestiunei congruei, — ceea-ce provine, probabil, din starea materială incomparabil mai favorabilă a clerului romano-catolic față de aceea a clerului greco-unit.

Deoi preoțiimea acestui district protopopesc e de părere, ca punându-se la o parte, de-oamdată, pertractările inițiate în afacerea această cu rom.-cat., să se ia fără amânare toate măsurile necesare și practice, ca, fără păgubirea intereselor spirituale și materiale ale bisericii noastre, să se ajungă cât mai în grabă la o soluțiune a cestiunei ameliorării stării materiale a clerului român unit. Încât aranjarea congruei preoțiimei române unite nu s'ar pute duce în deplinire cu concursul fondurilor și beneficiilor mari rom. cat., la cari preoțiimea acestui district protopopesc e firm convinsă că are drept istoric în urma actului unirei, — congrua clerului român unit să se aranjeze chiar și din cassa statului, precum e arangiată a celorlalte confesiuni din patrie, însă fără a i-se încetușa libertatei personale și oficiosa deprinsă în decurs de secole în favorul bisericii, patriei și a numeroșei turme ce păstorește sufletesce. —

Din această moțiune rezultă două lucruri: întâiu, că clerul român unit și-a pierdut ori-ce credință în bunăvoiața romano-catolicilor referitor la aranjarea congruei sale cu concursul fondurilor și beneficiilor mari rom.-catolice; ér a doua, că starea actuală a lucrurilor e ne mai tolerabilă, și e în interesul bine priceput al bisericii noastre, ca să se pună odată capăt desolației ce ia din și în și dimensiuni tot mai mari în urma împărțirii nedrepte a așa numitului ajutor de stat.

În fine notez, că sinodul de primăvară din anul 1905 s'a decis a-se ține în comuna Obreja, unde poporul încă e setos și doritor de a vedé frumoșe funcțiuni sacre și a primi învățături salutare mângăitoare

Verac.

ULTIME SCIRI.

Belgrad, 3 Aprilie. Ministrul de esterne Pasici a adus prin notă-circulară la cunoștința reprezentanților diplomatici ai Serbiei, cunoșcutele măsuri luate contra ofițerilor, cari au luat parte la complot, exprimându-și speranța, că puterile vor relua acum legăturile normale diplomatice cu Serbia.

Paris, 3 Aprilie. Vacanțele de Paști ale corpurilor legiuitoare franceze vor fi de astă-dată mai lungi. Camera nu se va întruni decât la 17 Mai, ér senatul la 24 Mai.

Diverse.

Fată — soldat. Între soldații unui regiment siberian se afla un soldat frumos, anume Liatnicov. El era ordonanță la un ofițer. Având o aparență de fată, colegii lui și-au permis glume pe socotăla lui. Într'una din zile alergând, a alunecat și a căzut frângându-și un picior. Adus la spital într'o stare desperată, s'a constatat că el își deschisese o vină de la mână, din care curse mult sânge. El fu desbrăcat pentru a fi spălat, și se constată cu acest prilej, că Liatnicov era fată. Cercetările făcute stabiliră că fiind amanta ofițerului, a reușit să se înroleze. Simțind că mărte, a chemat pe amantul ei la patul de mărte, acesta refușă. Ofițerii au intrerupt din această pricină ori-ce comunicare cu dânsul, și după 24 de ore, el și-a tras un foc de revolver în cap și a murit.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil Traian H. Pop.

»Romana«

este titlul broșurei, care a apărut în editura tipografiei A. Mureșianu, cu descrierea și explicarea dansului nostru de salon

„Romana“ dans de colônă în 5 figuri. *Descrișă și explicată împreună cu muzica ei, după compunerea ei originală.* Cu-o introducere („în loc de prefață“) de *Tunaru din Dumbrău, Popa.* — Tipografia Aurel Mureșianu, Brașov 1903.

A trecut deja o jumătate de secol, de când, în epoca renașterii noastre naționale, s'a compus și înființat în Brașov „Romana“, unicul dans de colônă român. În verna anului 1901, cu ocaziunea jubileului de 50 de ani de la fondarea Reuniunii femeilor române, s'a serbat la balul festiv ce s'a dat în Brașov cu ocaziunea acestuia și jubileului de 50 de ani al „Romanei“. La acest jubileu vre-o 20 de părechii, damele purtând costum național, au jucat „Romana“ jubilară, adică au executat acest dans în joacă după regulile și prescrierile originale, cum s'a executat înainte cu 50 de ani la primul bal al „Reuniunii“.

Autorul broșurei explică „Romana“ în scrisă legătură cu muzica ei după aceste reguli și prescrieri originale, fără abaterile și erorile, ce cu timpul s'au furisat în acest dans. (Explicarea figurilor o face alături și în limba germană.)

Meritul autorului broșurei mai sus menționate este, că a fixat regulile originale ale „Romanei“, ca orî și unde în ținuturile și țările locuite de Români acest dans de colônă român să pôtă fi studiat și jucat cum se cade și uniform. De aceea a adăugat la finea broșurei și textul frumoșii și atrăgătoare muzice a „Romanei“, explicând printre note toate mișcările dansului după tactele muzicii. Pe lângă popularitatea, de care se bucură dansul „Romana“ pretutindeni între noi, a fost tot-deuna o dorință viuă a publicului nostru de a o vedea jucându-se bine, exact și uniform. Credem, că broșura de față, care face istoricul și descrierea figurilor dansului cu multă îngrijire și acurateță, va satisface pe deplin dorinței generale.

Broșura este în cuart mare, hârtie fină și tipar elegant, cu adăusul unei côle de note (muzica „Romanei“ cu explicări) și costă numai 2 cor. 50 bani (plus 5 bani porto-postal) pentru România 3 lei.

„Romana“ se pôte procura de la tipografia A. Mureșianu, Brașov.

Dela „Tipografia A. Mureșianu“ din Brașov, se pot procura următoarele cărți:

(La zărtii aici înșirate este a se mai adăuga pe lângă portul postal arătat, încă 2 bani pentru recomandăție.)

Scrieri istorice.

Memorii din 1848—49 de Vas. Moldovan, fost prefect al Legiunei III în 1848—49. Prețul cor. 1 (cu posta cor. 1.10)

Viața și operele lui Andrei Mureșianu, studiu istoric-literar de Ioan Rădu, prof. ord. la preparandia din Blăși, Prețul 2 cor. plus porto 10 bani. Venitul curat al acestui op se va contribu la for

marea unui fond pentru Internatul preparandial din Blăși.

„Colonel David baron Urs de Margina la Solferino și Lissa“, interesantă și eminentă conferență, ce a ținut-o d-nul colonel c. și r. *Francisc Rieger* în reuniunile militare dela Brașov și Sibiu. Broșura conține și două portrete bine reușite ale baronului Urs, unul din anii de mai înainte, când încă era major, ăr altul din timpul mai recent; mai conține și o hartă a Lissei, cum și ilustrațiunea mormântului eroului nostru. Prețul 80 b. (plus 6 b. porto.)

„Pentru memoria lui Avram Iancu“, apusul dat către ministerul de interne D. Perczel prin d-l Dr. Amos *Frăncu* în ocazia fondului pentru mormântul lui Iancu. Prețul este 1 corônă. În România 2 lei plus 5 bani porto.

„Pintea Vităzului“, tradiții și legende și schițe istorice, de *Ioan Pop-Reteaganul*. Cea mai completă scriere despre eroul Pintea. În ea se cuprind foarte interesante tradiții și istorisiri din toate părțile, pe unde a umbat Pintea. Prețul 40 bani, plus 6 bani porto.

„Românul în sat și la ôste“. Acesta este titlul unei noue cărți, ce d-l *Ioan Pop Reteaganul*, cunoscutul și meritosul nostru scriitor popular, a dat literaturii române. Prețul 20 b., cu posta 26 b.

Lupta pentru drept de Dr. Rudolf de Ihering traduce-re de Teodor V. Pacățian. Prețul 2 cor. (+ 10 b. porto.)

„Tărâmul român și ungar din Ardeal“, studiu psihologic popular de I. *Pau*. Prețul 1 cor. (+ 5 b. porto.)

„David Almășianu“, schițe biografice de *Ioan Popea*. Broșura această, prezintă și multe momente de însemnătate istorică. Prețul 60 b. (cu posta 66 b.)

„Mândșirea Putna în Bucovina de fracție *Porumbescu*. Prețul 20 b. (+ 3 b. porto.)

Prețurile cerealelor din piața Brașov.

Din 1 Aprilie 1904.

Măsura său greutatea	Calitatea.	Valuta în	
		Kor.	fi.
1 H. L.	Grâu cel mai frumos	14	10
"	Grâu mijlociu	14	—
"	Grâu mai slab	13	70
"	Grâu amestecat	9	80
"	Săcară frumoșă	8	50
"	Săcară mijlocie	8	—
"	Orz frumos	7	30
"	Orz mijlociu	7	10
"	Ovăș frumos	5	20
"	Ovăș mijlociu	5	—
"	Cucuruz	8	90
"	Mălaiu (mei)	8	10
"	Mazăre	16	—
"	Linte	16	70
"	Fasole	14	—
"	Sămânță de in	15	80
"	Sămânță de cânepă	7	40
"	Cartofi	2	20
"	Măzărache	—	—
1 kilă	Carne de vită	1	04
"	Carne de porc	1	12
"	Carne de oerbec	—	72
100 kil.	Său de vită prospăt	42	—
"	Său de vită topit	60	—

P. T.
Aduc la cunoștința On. public, că **Prăvălia mea din Strada Ațel nr. 2** am arangiat-o din nou și dela **1-a Aprilie a. c. produc tôte articolele** ce se țin de

Cofetărie.
COMANDE pentru **Torte, Creme, Sulzuri** se primesc și se efectuează fin și cu gust, în orî și ce timp peste di, cu **prețuri convenabile.**
In fie-care di pentru cafea **Prăjituri prospete Vienes.**
De Pasci se recomandă specialității **Pinsen de pasci și pâne de pasci** precum: **Gugelhupf, Pismeti, Plăcinte cu nucii, cu mac,** totdeuna prospete
Mă rog de cercetare numărôsă.
Cu tôte stima
Fanz Walter,
Conditor.

Lista de vinuri din Pivnița Eszterházy
Vin din 1903 (heuriger) ltr. 36 cr.
Almășhegyi . . . per " 40 "
Bakator (1901) . . . " " 50 "
" (1900) . . . " " 60 "
„Auslese“ . . . " " 70 "
Sauvignon . . . " " f. l.—
Ausbruch . . . " " 1.20

Vinuri negre:
Schiller . . . per ltr. 40 cr.
Vin negru . . . " " 50 "
Tugela drops (Mènes) " 70 "
La cumpărare de 10 litri din soiul acesta, dus acasă 4 cr. mai ieftin, asemenea la export la sate cel puțin 50 litri cu 11 cr. mai ieftin la litru.
WILHELM KOPONY.

H. OSTERSETZER
BRAȘOV, Strada Porții nr. 16.
Numai singur are vânđarea
Ciasornicilor PANORAMA patent,
invenție nouă, cu mai multe portrete ce se învîrtesc.

Aceste ciasornice se lucrează în mărime de 18" și 19".
Anker și Cilindre în aur, argint, oțel și nickel deschise și cu capac duplu.
Portrete proprii, se pot asorta și înmulți după placerea mușterilor. E de ajuns a se trimite fotografia respectivului.
Prețurile acestor ciasornice sunt foarte ieftine, și se garantează mer-sul regulat.
2—6.1302

TIPOGRAFIA
A. Mureșianu
Brașov, Têrgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provêdut cu cele mai bune mijlôce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a puté executa orî-ce comande cu promptitudine și acurateță, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE IN AUR, ARGINT ȘI COLORI.
CĂRȚI DE ȘCIINȚA, LITERATURĂ ȘI DIDACTICE
STATUTE.
FO PERIODICE.
BILETE DE VISITĂ DIFERITE FORMATE.
PROGRAME ELEGANTE.
BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI.
ANUNȚURÎ.

REGISTRE ȘI IMPRIMATE pentru tôte speciile de serviciuri.
BILANȚURÎ.
Compturi, Adrese, Circulare, Scrisori.
Coverte, în toță mărimea.
TARIFE COMERCIALE, INDUSTRIALE, de HOTELURI și RESTAURANTE.
PREȚURÎ-CURENTE ȘI DIVERSE
BILETE DE INMORMENTARÎ.

Comandele eventuale se primesc în biuroul tipografiei, Brașov Têrgul Inului Nr. 30, în giul, îndêrpt în curte. — Prețurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la
Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.

Cruce séu stea după electro-magnetică
Patent Nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta. Nu e mijloc secret.
Vindecă și invioreză pe lângă garanție.

Deosebită atențiune e a acest aparat vindecă boa-se da împrejurării, că le vechi de 20 ani.

Aparatul acesta vindecă și folosește contra: durerilor de cap și dinți, migrene, ne uralgie, împedecarea circulațiunii sângelui, anemie, amețeli, țiuturi de ureche, bătaie de inimă, sgărcliri de inimă, asmă, aușul greu, sgărcliri de stomac, lipsa poftei de mâncare, re-ceală la mâni și la picioare, reumă, podagră, ischias, udul în pat, influență, însămnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor bôle, cari la tractare normală a medicu-lui se vindecă prin electricitate. — *In cancelariu mea se află atestate încurse din tôte păr-țile lumii, cari prețuesc cu mulțămire invențiunea mea și orî-cine pôte examina aceste atestate* Acel pacient care în decurs de 45 zile nu se va vindeca, i-se retrimite banii. Unde orî-ce încercare s'a constatat zădarnică, rog a proba aparatul meu.

Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că *aparatul meu nu e permis s'ose co fu de cu aparatul „Volta“, de ôre-ce „Ciasul-Volta“* atât în Germania cât și în Austro-Ungaris a fost ofițis oprit, fiind nefolositor. pe când aparatul meu e în genere cunoscut apreciat și cercetat. Deja ieftinătatea crucii male electro-magnetice o recomandă îndesebî

Prețul aparatului mare e 6 cor. Prețul aparatului mic e 4 cor. folosibil la morbari, cari nu sunt mai vechi de 15 ani. folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă.

Expediție din centru și locul de vânđare pentru țără și streinătate etc.
MÜLLER ALBERT, Budapesta, V, Strada VADÁSZ 42 A / E. colțul strada Kálmán.